

Z A K O N

O PORESKOJ ADMINISTRACIJI

I. OSNOVNE ODREDBE

Opšte odredbe

Član 1

Ovim zakonom uređuje se postupak utvrđivanja, naplate i kontrole poreza i drugih dažbina (u daljem tekstu: porez) i uređuju načela organizacije poreskog organa u Republici Crnoj Gori (u daljem tekstu: Republika).

Član 2

(1) Po ovom zakonu dužni su da postupaju državni i organi jedinica lokalne samouprave kada odlučuju o pravima i obavezama poreskog obveznika.

(2) Ovaj zakon odnosi se i na pojedince (građane), pravna lica, organizacije, preduzetnike, poreske posrednike i druga lica, državne i organe jedinica lokalne samouprave, kada su poreski obveznici ili kada za poreskog obveznika obračunavaju i plaćaju poreze ili imaju druge obaveze vezane za utvrđivanje i naplatu obaveza poreskog obveznika.

Član 3

Na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen upravni postupak.

Značenje pojedinih izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

“poreski organ” je organ državne uprave ili organ jedinice lokalne samouprave u čijoj nadležnosti su poslovi utvrđivanja, naplate i kontrole poreza;

“porez i druge dažbine” predstavljaju novčana davanja utvrđena zakonom;

“poreski obveznik” je lice koje, u skladu sa poreskim i drugim zakonima, podliježe obavezi plaćanja poreza;

“poreski posrednik” je lice koje je, u skladu sa poreskim propisima, dužno da od drugog lica obustavom ili na neki drugi način naplati porez i da ga uplati na odgovarajući poreski račun;

“poreski zastupnik” je lice koje je u skladu sa zakonom ovlašćeno da vodi dio ili sve poslove poreskog obveznika u vezi sa ispunjavanjem poreskih obaveza;

“poreski punomoćnik” je lice koje poreski obveznik pismeno ovlasti da u njegovo ime i za njegov račun vodi poslove u vezi sa izvršavanjem poreskih obaveza u skladu sa poreskim propisima;

“knjige i evidencije” predstavljaju dokumentaciju propisanu posebnim zakonom koju je poreski obveznik dužan da vodi o svom poslovanju, a služe u svrhu utvrđivanja poreske obaveze;

“lice” je: pravno lice, dio pravnog lica, organizacija, preduzetnik i fizičko lice koje je dužno da postupa po ovom zakonu;

“nalog za prenos” je dokument kojim se vrši prenos sredstava sa računa poreskog obveznika na račune za plaćanje poreza;

“glavno mjesto poslovanja” poreskog obveznika (pravnog lica i preduzetnika) je mjesto u kojem je udio prosječnog broja zaposlenih i knjigovodstvena vrijednost imovine poreskog obveznika veća nego na bilo kojem drugom mjestu poslovanja.

II. NAČELA ORGANIZACIJE PORESKOG ORGANA

Član 5

(1) Obavljanje poslova pokretanja, vođenja i odlučivanja u postupku utvrđivanja, naplate i kontrole poreza, izvršavanja zakona i drugih propisa i odlučivanja o pravima i obavezama građana i drugih subjekata vrši poreski organ uprave.

(2) Poreski organ iz stava 1 ovog člana osniva Vlada Republike Crne Gore uredbom.

(3) Unutrašnju organizaciju i sistematizaciju poreskog organa utvrđuje starješina poreskog organa, u skladu sa zakonom.

Ovlašćenje poreskog organa

Član 6

Poreski organ, u ostvarivanju nadležnosti utvrđenih zakonom ima ovlašćenje da:

1) obavlja inspekcijsku kontrolu, preuzima mjere naplate, druge radnje i aktivnosti za koje je nadležan po ovom ili drugim zakonima;

2) rješava o pravima poreskih obveznika;

3) vodi registar o poreskim obveznicima;

4) vrši utvrđivanje poreza, na način i po postupku utvrđenom zakonom;

5) zahtijeva od poreskih obveznika i drugih pravnih lica da podnesu dokumentaciju i pruže druge informacije neophodne za utvrđivanje poreske obaveze;

6) poziva lica da učestvuju u poreskom postupku;

7) uđe i pregleda poslovne prostorije u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti poslovne knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za primjenu poreskih propisa;

8) izuzme poslovne knjige i evidencije i druge predmete potrebne za primjenu poreskih propisa u skladu sa ovim zakonom;

9) izriče kazne za poreske prekršaje propisane ovim ili drugim poreskim propisima;

10) koristi usluge stručnjaka i vještaka, fizičkih i pravnih lica u postupku utvrđivanja poreskih obaveza, kada je stručno znanje potrebno;

11) donosi podzakonske akte kojima se bliže uređuje provođenje poreskih zakona;

12) zatraži pomoć od sudova pri izvršavanju i provođenju poreskih propisa;

13) na zahtjev poreskog obveznika da obavještenja o vrsti poreza, načinu utvrđivanja i uslovima plaćanja;

- 14) obavještava poreske obveznike o toku inspeksijske kontrole i o njihovim pravima i obavezama u tom postupku;
- 15) pruža instruktivne i obrazovne usluge vezane za primjenu zakona;
- 16) poreskim obveznicima da besplatno primjerak poreske prijave;
- 17) čuva poresku tajnu;
- 18) se odnosi prema poreskim obveznicima i drugima licima sa poštovanjem i uvažavanjem;
- 19) podnosi krivičnu prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično djelo i podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
- 20) proslijedi informacije, uključujući i poreske tajne, koje su otkrivene tokom krivične istrage ili se za njih saznalo pri prikupljanju drugih informacija, organima nadležnim za sprovođenje zakona, kada postoji osnovana sumnja da postoji prekršaj ili krivično djelo;
- 21) primjenjuje međunarodne ugovore i sporazume o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i drugim pogodnostima koje se odnose na plaćanje poreza;
- 22) priprema izvještaje za potrebe Vlade, odnosno jedinice lokalne samouprave o stanju u oblasti poreza;
- 23) daje inicijative za donošenje propisa i drugih akata za uređivanje poreskog sistema i poreske politike Ministarstvu finansija;
- 24) saraduje sa drugim organima i organizacijama u zemlji i inostranstvu o pitanjima krivičnih poreskih djela, a u skladu sa međunarodnim ugovorima ili sporazumima;
- 25) preduzme mjere neophodne za bezbjednost poreskih službenika;
- 26) preduzme mjere za sprečavanje korupcije službenika u vršenju službenih poslova;
- 27) organizuje funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema u oblasti poreza;
- 28) obezbjeđuje izvršavanje stavova i zaključaka Vlade iz oblasti poreza;
- 29) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisom.

III. OPŠTE ODREDBE PORESKOG POSTUPKA

Pozivanje

Član 7

- (1) Poreski organ ima pravo da pozove svako lice, kada ocjeni da je njegovo prisustvo u postupku provođenja poreskih propisa potrebno.
- (2) Pozivanje lica poreski organ može vršiti radi saslušanja, svjedočenja, vještačenja, predočavanja dokumenata, knjiga i evidencija i predmeta potrebnih za provođenje poreskih propisa, dostavljanja rješenja, odnosno zaključaka ili radi saopštenja koja se licu ne mogu izvršiti poštom ili na drugi pogodan način.
- (3) Pozivanje se vrši pismenim pozivom, ako ovim zakonom nije predviđen drugi način.
- (4) Lice se poziva po nalogu rukovodioca područne jedinice ili lica koje on ovlasti.

(5) U slučaju da se lice poziva radi saslušanja, svjedočenja, vještačenja ili predočavanja dokumentacije, knjiga i evidencija, poziv iz stava 3 ovog člana poreski organ je licu dužan uručiti najkasnije tri radna dana prije dana određenog u pozivu za preduzimanje tih radnji.

(6) Poziv iz stava 3 ovog člana sadrži:

- 1) naziv poreskog organa koji je izdao poziv;
- 2) ime i prezime, odnosno naziv lica koje se poziva i poreski identifikacioni broj (u daljem tekstu PIB);
- 3) mjesto, dan i čas dolaska pozvanog;
- 4) predmet zbog koga se poziva i u kom svojstvu (stranka, svjedok, vještak, tumač itd);
- 5) koja pomoćna sredstva kao dokaze pozvani treba da pribavi, odnosno donese.

(7) U slučaju kada se lice poziva radi predočavanja dokumentacije, knjiga, evidencija i drugih predmeta, u pozivu će se naznačiti koje knjige, evidencije, dokumentaciju ili druge predmete je potrebno predočiti.

(8) U pozivu se mora navesti da li je pozvano lice dužno da dođe lično ili može poslati punomoćnika koji će ga zastupati i upozoriće se na posledice ako se ne odazove pozivu ili ne izvijesti organ koji je izdao poziv da je spriječen da dođe.

(9) Lice koje nije napunilo 18 godina biće pozvano preko svojih roditelja ili drugog zakonskog zastupnika.

(10) Lice koje je pozvano može, u opravdanim slučajevima, zatražiti od poreskog organa da promijeni mjesto ili vrijeme saslušanja, svjedočenja, vještačenja, tumačenja ili predočavanja dokumenata navedenih u pozivu.

(11) Pozivanje lica, po pravilu, se vrši u radnom vremenu poreskog organa, a ako se radi o hitnim i neodložnim mjerama, lice se može pozvati nakon isteka radnog vremena i u neradne dane.

Obaveze pozvanog lica

Član 8

(1) Pozvano lice je dužno da se odazove pozivu.

(2) Ako je pozvano lice, zbog bolesti ili drugog opravdanog razloga, spriječeno da se odazove pozivu dužno je odmah po prijemu poziva, ako je u mogućnosti, o tome obavijestiti poreski organ koji je izdao poziv, a ako to nije, dužno je, po prestanku razloga, doći u poreski organ i opravdati izostanak.

(3) Ako su usled neopravdanog izostanka pozvanog lica nastupili troškovi u postupku, poreski organ će odrediti da te troškove snosi pozvano lice.

(4) O potrebi obraćanja nadležnom organu radi preduzimanja mjera za privođenje, o izricanju kazne, odnosno plaćanju troškova postupka odlučuje rukovodilac područne jedinice poreskog organa zaključkom protiv kojeg je dopuštena žalba.

Ispitivanje stranke

Član 9

(1) Stranka, u smislu ovog zakona, je svako lice koje je kod nadležnog poreskog organa registrovano kao poreski obveznik.

(2) U poreskom postupku stranka može biti ispitana po pozivu poreskog organa ili po njenom zahtjevu.

(3) Ispitivanje stranke vrši ovlašćeni službenik poreskog organa (u daljem tekstu: ovlašćeni službenik) koji vodi postupak utvrđivanja, kontrole, naplate ili istražnih radnji, kada ocjeni da je to potrebno radi utvrđivanja odlučnih činjenica i okolnosti koje su od značaja za razrješavanje poreske stvari ili radi davanja strankama mogućnosti da ostvare i zaštite svoja prava i interese.

(4) Tok ispitnog postupka određuje ovlašćeni službenik koji vodi postupak, a prema okolnostima pojedinog slučaja, vodeći računa da stranci obezbjedi pravo: da iznosi činjenice koje mogu biti od uticaja za rješavanje poreske stvari, da predlaže dokaze radi utvrđivanja činjenica, da pobija tačnost navoda koji se ne slažu sa njenim navodima, da se izjasni o svim okolnostima i činjenicama koje su iznijete u ispitnom postupku, o prijedlozima i ponuđenim dokazima, da učestvuje u izvođenju dokaza i postavljanju pitanja drugim strankama, svjedocima i vještacima preko ovlašćenog službenika, a sa njegovom dozvolom i neposredno, kao i da se upozna sa rezultatima izvođenja dokaza i da se o tome izjasni.

(5) U toku ispitnog postupka, ovlašćeni službenik koji vodi postupak može odlučiti da izvrši saslušanje stranke o svim ili pojedinim činjenicama i okolnostima koje su od značaja za tu poresku stvar.

(6) Na saslušanju stranka izjavu daje po pravilu usmeno, a može je dati i pismeno.

(7) Punomoćnik stranke ima pravo da učestvuje u postupku saslušanja stranke. Stranka, njen punomoćnik i poreski organ imaju pravo da cjelokupan tok saslušanja snime na magnetofonsku traku.

(8) Ovlašćeno službeno lice koje vodi postupak nema pravo od stranke iznuđivati dokaze putem sile ili prevare, niti je prisiljavati da sastavlja ili potpisuje pismene izjave ili dokumenta.

(9) Prije saslušanja stranke, ovlašćeni službenik koji vodi postupak dužan je da upozori stranku na krivičnu i materijalnu odgovornost za davanje lažne izjave.

Ispitivanje svjedoka

Član 10

(1) Svjedok, u smislu ovog zakona, može biti svako lice koje je poznato sa činjenicama o kojima treba svjedočiti i koje je sposobno da svoje zapažanje saopšti.

(2) Ne može biti svjedok lice koje u svojstvu ovlašćenog službenika učestvuje u postupku.

(3) Ne može se ispitivati kao svjedok lice koje bi svojim iskazom povrijedilo dužnost čuvanja državne, vojne ili službene tajne dok ga nadležni organ ne oslobodi te dužnosti.

Član 11

Svjedok može uskratiti svjedočenje:

- 1) ako bi odgovor na postavljeno pitanje izložio krivičnom gonjenju njega i njegovog bračnog druga;
- 2) ako bi odgovorom na postavljena pitanja povrijedio obavezu, odnosno pravo da čuva poslovnu, profesionalnu, umjetničku ili naučnu tajnu. U slučaju sumnje, tajnu svjedok dokazuje putem nadležnog suda;
- 3) o tome što je stranka kao klijent povjerila svom advokatu, a koji je u postupku pozvan kao svjedok;
- 4) o tome o čemu se stranka ili drugo lice ispovjedilo svjedoku kao vjerskom ispovjedniku.

Član 12

- (1) Svjedoci se saslušavaju pojedinačno, bez prisustva svjedoka koji će se docnije saslušati.
- (2) Saslušani svjedok ne smije se udaljiti bez dozvole ovlašćenog službenika koji vodi postupak.
- (3) Ovlašćeni službenik koji vodi postupak može saslušanog svjedoka ponovo saslušati, a svjedoke čiji se iskazi ne slažu može suočiti.
- (4) Lice koje zbog bolesti ili tjelesne nesposobnosti ne može doći po pozivu, saslušaće se u svom stanu, odnosno u objektu u kojem boravi.

Član 13

- (1) Na početku saslušanja, svjedok će se upozoriti da je dužan da govori istinu, da ne smije ništa prećutati, te da za davanje lažnog iskaza može krivično odgovarati.
- (2) Od svjedoka se uzimaju lični podaci sljedećim redosljedom: ime i prezime, PIB (ukoliko ga ima), zanimanje, prebivalište, odnosno boravište, mjesto rođenja, godine života, bračno stanje, mjesto zaposlenja.
- (3) Ovlašćeno službeno lice koje vodi postupak poučice svjedoka na koja pitanja može uskratiti svjedočenje.
- (4) Poslije toga svjedoku će se postaviti pitanja o samom predmetu i pozvaće se da iznese šta mu je o tome poznato.
- (5) Nije dopušteno postavljati takva pitanja koja ukazuju na to kako bi trebalo odgovoriti.
- (6) Svjedok će se uvijek pitati otkud mu je poznato ono o čemu svjedoči.

Član 14

- (1) Ako svjedok ne zna jezik na kome se vodi postupak, saslušaće se preko tumača.
- (2) Ako je svjedok gluv, pitanja će mu se postavljati pismeno, a ako je nijem pozvaće se da pismeno odgovara.
- (3) Ako se saslušanje ne može izvršiti na ovaj način, pozvaće se kao tumač lice koje se sa svjedokom može sporazumjeti.

Povezana lica

Član 15

(1) Povezanim licima se smatraju lica između kojih postoje posebni odnosi koji mogu imati neposredan uticaj na uslove ili ekonomske rezultate transakcija između njih.

(2) Pod posebnim odnosima iz stava 1 ovog člana podrazumijevaju se pojedinačni odnosi između:

- 1) lica koji su osnivači i ukoliko posjeduju najmanje 10 % dionica;
- 2) jednog lica koje ima neposredan ili posredan interes u drugom licu koje predstavlja preduzeće, ukoliko je taj interes najmanje 10%;
- 3) jednog lica koje je podređeno drugom u smislu poslovnog položaja i tog drugog lica, ili jednog lica koje je pod kontrolom (neposredno ili posredno) drugog lica i tog drugog lica;
- 4) lica koja predstavljaju zavisna društva ili su pod neposrednom ili posrednom kontrolom trećeg lica;
- 5) lica koja neposredno ili posredno kontrolišu treće lice i tog trećeg lica, ukoliko je glasačko pravo svakog od ovih lica najmanje 10 %.

(3) Povezanim licem iz stava 1 ovog člana smatra se i član porodice poreskog obveznika. Članom porodice smatra se svako lice koje je kao takvo određeno zakonom kojim se uređuju pojedine vrste poreza.

Poreska tajna

Član 16

(1) Poreska tajna je svaka informacija ili podatak o poreskom obvezniku kojim raspolaže poreski organ, osim informacija i podataka:

- 1) za koje poreski obveznik pismeno izjavi da se ne smatraju poreskom tajnom;
- 2) koji se ne mogu povezati sa konkretnim poreskim obveznikom niti se na drugi način mogu identifikovati;
- 3) vezanih za postojanje poreskog duga, ukoliko je hipoteka, odnosno fiducija kao način obezbjeđenja upisana u javne knjige;
- 4) o registraciji poreskog obveznika, PIB, nazivu (ime) i glavnom mjestu poslovanja;
- 5) o vrijednosti nepokretne imovine.

(2) Podaci koji predstavljaju poresku tajnu mogu se na zahtjev nadležnog državnog organa, učiniti dostupnim tom organu, u skladu sa zakonom.

Zapisnik

Član 17

(1) O toku ispitivanja pozvanog lica, postupku inspekcijeske kontrole i o važnim usmenim izjavama stranke, svjedoka, vještaka ili trećeg lica u postupku sačinjava se zapisnik.

(2) Zapisnik sačinjava ovlašćeni službenik koji vodi postupak ili lice koje on ovlasti, a zaposleno je u poreskom organu.

(3) Zapisnik se radi u onoliko primjeraka koliko ima učesnika u postupku i jedan primjerak koji zadržava poreski organ.

(4) U zapisnik se unosi: naziv poreskog organa koji vrši radnju, mjesto u kome se vrši radnja, dan i čas kada se vrši radnja, predmet u kome se vrši radnja i imena službenih lica, prisutnih stranaka, njihovih zastupnika, punomoćnika ili predstavnika.

(5) Zapisnik treba da sadrži tačno i kratko tok i sadržaj izvršenih radnji u postupku, kao i datih izjava. Zapisnik treba ograničiti samo na ono što se tiče poreske stvari koja je predmet postupka. U zapisniku se navodi sva dokumentacija, isprave i drugi predmeti koji su upotrebljeni u postupku, a prema potrebi isti se prilažu zapisniku.

(6) Izjava stranke, svjedoka i vještaka koji učestvuju u postupku upisuje se u zapisnik što tačnije, a po potrebi i njihovim riječima. U zapisnik se upisuju i svi zaključci koje je u toku postupka donio ovlašćeni službenik koji vodi postupak.

(7) Ako se saslušanje stranke, svjedoka ili vještaka vrši preko tumača, u zapisnik će se naznačiti na kom je jeziku saslušani govorio i ko je bio tumač.

(8) Zapisnik se vodi u toku postupka. Ako se postupak ne može istog dana završiti unijeće se svaki dan posebno u isti zapisnik i to će se propisno potpisati. Ako se postupak o kojem se vodi zapisnik nije mogao završiti bez prekida, u zapisniku će se naznačiti da je bilo prekida.

Član 18

(1) Zapisnik mora biti vođen uredno, čitko i u njemu se ne smije ništa brisati.

(2) Mjesta koja su precrtana do zaključenja zapisnika moraju ostati čitljiva i ovjerena potpisom ovlašćenog službenika koji vodi postupak.

(3) U već potpisanom zapisniku ne smije se ništa dodavati ili mijenjati već se dopuna unosi u dodatak zapisniku.

Član 19

(1) Prije zaključenja zapisnik će se pročitati licima koja su učestvovala u postupku, s tim što ta lica imaju pravo da i sama pregledaju zapisnik i stave svoje primjedbe.

(2) Ovlašćeni službenik ili lice koje vodi zapisnik dužno je na kraju zapisnika navesti da je zapisnik pročitao i da nijesu stavljene nikakve primjedbe ili, ako jesu, ukratko će se upisati sadržaj primjedbe. Zapisnik potpisuju lica koja su učestvovala u postupku, a ovjerava ga ovlašćeni službenik koji vodi postupak svojim potpisom kao i zapisničar, ako ga je bilo.

(3) Ako se zapisnik sastoji od više listova oni će se označiti rednim brojevima. Svaki list će na kraju ovjeriti svojim potpisom ovlašćeni službenik koji vodi postupak i lice čija je izjava napisana na kraju lista.

(4) Dopune već zaključenog zapisnika ponovo će se potpisati i ovjeriti.

(5) Ako lice koje treba da potpiše zapisnik nije pismeno ili ne može da piše, potpisaće ga pismeno lice stavljanjem svog potpisa. To ne može biti službeno lice koje rukovodi postupkom, niti lice koje je sačinilo zapisnik.

(6) Ako neko lice neće da potpiše zapisnik ili se udalji prije zaključenja zapisnika, to će se upisati u zapisnik i navesti razlog zbog kojeg je potpis uskraćen.

Član 20

(1) Zapisnik sastavljen po odredbama ovog zakona je javna isprava. Zapisnik je dokaz o toku i sadržini radnje postupka i datih izjava, osim onih dijelova zapisnika na koje je saslušano lice stavilo primjedbu da nije pravilno sastavljen.

(2) Učesnik u postupku može izjaviti prigovor na zapisnik u roku od tri dana od dana prijema zapisnika. O prigovoru na zapisnik poreski organ se izjašnjava u rješenju kojim odlučuje o glavnoj stvari.

Akti u poreskom postupku

Član 21

(1) Poreski akt je svaki akt kojim se pokreće, dopunjava, mijenja ili dovršava neka radnja u poreskom postupku.

(2) Poreski akt iz stava 1 ovog člana je rješenje, zaključak, zapisnik o inspekcijskoj kontroli, nalog za vršenje inspekcijske kontrole, zapisnik o saslušanju, poziv i drugi akti.

(3) Poreski akti kojima se odlučuje o pojedinim pravima i obavezama iz poresko pravnog odnosa su rješenje i zaključak.

Oblik i sadržina poreskog akta

Član 22

(1) Poreski akt donosi se u pisanom ili usmenom obliku.

(2) Usmeni poreski akt može donijeti ovlašćeni službenik poreskog organa i narediti njegovo izvršenje bez odlaganja, u slučaju kada postoji osnovana sumnja da će se osujetiti naplata poreza.

(3) Kad se objavi usmeni poreski akt mora se izdati u pisanom obliku najkasnije u roku od tri dana od dana njegovog donošenja.

(4) Poreski akt iz člana 21 ovog zakona mora sadržati:

- 1) naziv poreskog organa, broj i datum;
- 2) ime, odnosno naziv lica kome se dostavlja;
- 3) pravni i činjenični osnov;
- 4) potpis ovlašćenog službenika;
- 5) otisak pečata.

(5) Poreski akt kojim se nalaže neko činjenje ili trpljenje mora sadržati i upozorenje na posledice nepostupanja.

(6) Obavezna sadržina poreskog rješenja propisuje se ovim zakonom, a odnosi se i na zaključak.

Dostavljenje akta

Član 23

Akt se smatra dostavljenim:

1) pravnom licu, ako je dostavljen zakonskom zastupniku ili ovlaštenom punomoćniku pravnog lica, ako ga je ovlašćeni službenik ostavio na adresu pravnog lica koja je zabilježena na prijavi za registraciju ili na zadnjoj poreskoj prijavi, ili ako je dokument poslat preporučeno poštom na poslednju poznatu adresu pravnog lica;

2) fizičkom licu, ako je dostavljen tom licu ili njegovom zakonskom zastupniku ili punomoćniku, ili ako ga je ovlašćeni službenik ostavio na adresu tog lica koja je zabilježena na prijavi za registraciju ili na zadnjoj poreskoj prijavi, ili ako je dokument poslat preporučeno poštom na poslednju poznatu adresu ili mjesto stanovanja tog lica.

Pregled prostorija u kojima se čuvaju knjige i evidencije i drugi predmeti od značaja za utvrđivanje poreske obaveze

Član 24

(1) Ovlašćeni službenik ima pravo da uđe i pregleda prostoriju gdje se:

1) čuvaju ili mogu čuvati knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za utvrđivanje poreske obaveze;

2) obavlja ili bi se mogla obavljati bilo koja djelatnost koja podliježe oporezivanju.

(2) Ovlašćeni službenik iz stava 1 ovog člana može ući u stan ili drugu prostoriju protiv volje njegovog držaoca i u njima vršiti pretres na osnovu odluke suda.

(3) Pretres se vrši uz prisustvo dva svjedoka.

IV PRAVA I OBAVEZE PORESKIH OBVEZNIKA

Prava poreskog obveznika

Član 25

(1) Poreski obveznik ima pravo da:

1) bude tačno i blagovremeno informisan o svim pitanjima koja mu omogućavaju da prijavi i plati poreske obaveze;

2) traži od poreskog organa da prikupljene podatke o utvrđivanju poreske obaveze čuva kao poresku tajnu i da ih koristi, odnosno povjeri samo institucijama i organima, na način i po postupku propisanim ovim zakonom;

3) traži preispitivanje i ponovno utvrđivanje svoje poreske obaveze, na način propisan ovim zakonom;

4) od poreskog organa dobije besplatne informacije o poreskim propisima, pravima i obavezama koje iz njih proizilaze;

5) dobije poresku prijavu i druge poreske obrasce;

6) se poreski organ prema njemu odnosi sa poštovanjem i uvažavanjem;

7) zastupa lične interese pred poreskim organima, sam ili putem svog punomoćnika;

8) koristi poreske olakšice, u skladu sa poreskim propisima;

9) podnosi izvještaje o obračunavanju i plaćanju poreza;

10) bude prisutan tokom kancelarijske ili terenske kontrole, u skladu sa poreskim propisima;

11) izjavi žalbu na odluku poreskog organa;

12) koristi i druga prava utvrđena zakonom.

(2) Poreski obveznici čija su prava iz ovog člana povrijeđena imaju pravo zaštite koju ostvaruju tužbom kod nadležnog suda.

(3) Ukoliko sud utvrdi da su povrijeđena prava poreskog obveznika, obeštećenje i troškove sudskog postupka snosi poreski organ.

Obaveze poreskog obveznika

Član 26

Poreski obveznik je dužan da:

1) podnese prijavu radi registracije nadležnom poreskom organu;

2) podnese poresku prijavu nadležnom poreskom organu na propisanom obrascu u roku utvrđenom poreskim propisima;

3) prijavi nadležnom poreskom organu svaku promjenu glavnog mjesta poslovanja, prebivališta, odnosno boravišta, te drugih podataka iz registra poreskog obveznika;

4) vodi knjige i evidencije na propisan način i čuva ih u skladu sa zakonom;

5) izmiri poreske obaveze na način i u rokovima utvrđenim zakonom i drugim propisom donesenim na osnovu zakona;

6) podnese dokumenta i druge podatke koji su potrebni za utvrđivanje poreske obaveze na zahtjev poreskog organa;

7) omogući nesmetan rad službenika poreskog organa u obavljanju zakonskih ovlašćenja;

8) obavijesti nadležni poreski organ o otvaranju ili ukidanju poslovnog ili drugog računa kod nosilaca platnog prometa, u roku od pet dana od dana otvaranja, odnosno ukidanja računa;

9) izvršava druge obaveze utvrđene poreskim propisima.

V. REGISTRACIJA PORESKOG OBVEZNIKA

Član 27

(1) Registracija poreskog obveznika kod nadležnog poreskog organa vrši se na osnovu prijave za registraciju upisom u poreski registar, u roku i na način propisan ovim zakonom, ako poreskim zakonom nije drukčije propisano.

(2) Prijavu za registraciju dužni su podnijeti:

1) pravno lice ili organizacija koja ostvaruje prihode u Republici ili izvan Republike;

2) fizičko lice koje ostvaruje prihode ili posjeduje imovinu u Republici ili izvan Republike;

3) strano pravno lice ili organizacija koja ostvaruje prihode u Republici;

4) strano fizičko lice koje ostvaruje prihode ili posjeduje imovinu u Republici.

(3) O izvršenoj registraciji, nadležni poreski organ će poreskom obvezniku izdati rješenje o registraciji i dodjeliti PIB.

(4) Oblik i sadržinu prijave za registraciju propisuje ministar nadležan za finansije.

Član 28

(1) Poreski organ vodi registar poreskih obveznika.

(2) Poreski registar je skup podataka o poreskom obvezniku koji se sastoji od registarskih uložaka i zbirke isprava. Registarski uložak se sastoji iz registarskih listova u koje se upisuju svi podaci koji se registruju. Zbirka isprava je hronološko vođenje isprava i akata na osnovu kojih je izvršen upis u registarski uložak.

(3) Uz prijavu za registraciju lica iz člana 27 stav 2 ovog zakona podnose:

1) dokaz o identifikaciji (akt o registraciji pravnog lica ili preduzetnika, lična karta, pasoš, vozačka dozvola);

2) uvjerenje o kućnoj zajednici;

3) posjedovni list;

4) dokaz o zaposlenju.

Mjesto i vrijeme registracije

Član 29

(1) Prijavu za registraciju lica iz člana 27 stav 2 tačka 1) ovog zakona podnosi područnoj jedinici u čijoj nadležnosti je glavno mjesto poslovanja tog lica.

(2) Prijavu za registraciju lica iz člana 27 stav 2 tačka 1) ovog zakona, čije se glavno mjesto poslovanja nalazi izvan Republike, podnosi područnoj jedinici koju odredi direktor poreskog organa.

(3) Prijavu za registraciju dio pravnog lica iz člana 27 stav 2 tačka 1) ovog zakona podnosi područnoj jedinici u čijoj nadležnosti se nalazi glavno mjesto poslovanja tog dijela lica.

(4) Prijavu za registraciju lica iz člana 27 stav 2 tačka 3) ovog zakona podnosi područnoj jedinici u čijoj se nadležnosti nalazi glavno mjesto poslovanja tog lica.

(5) Prijava za registraciju lica iz stava 1 ovog člana podnose u roku od pet radnih dana od dana registracije, odnosno početka obavljanja djelatnosti.

Član 30

(1) Lica iz člana 29 ovog zakona mogu imati samo jedno glavno mjesto poslovanja. Kada više područnih jedinica poreskog organa smatra da je glavno mjesto poslovanja poreskog obveznika u njihovoj nadležnosti, tada će glavno mjesto poslovanja tog lica odrediti direktor poreskog organa ili lice koje on ovlasti.

(2) O promjeni glavnog mjesta poslovanja lica iz člana 29 ovog zakona dužna su u roku od pet radnih dana od dana nastanka promjene, pismeno obavjestiti područnu jedinicu poreskog organa kod kojeg su registrovana.

Član 31

(1) Prijavu za registraciju lica iz člana 27 stav 2 tačka 2) ovog zakona podnosi područnoj jedinici prema mjestu prebivališta fizičkog lica.

(2) Prijavu za registraciju lica iz člana 27 stav 2 tačka 4) ovog zakona podnosi područnoj jedinici prema mjestu boravišta fizičkog lica.

(3) Prijavu za registraciju lica iz ovog člana podnose u roku od pet radnih dana od dana registracije, odnosno početka obavljanja djelatnosti.

Član 32

Kada poreski organ ocjeni da je potreban poseban režim nadgledanja i kontrole lica iz člana 27 stav 2 tač. 1) i 3) ovog zakona, zbog veličine, obima i složenosti poslovanja, direktor poreskog organa će odrediti područnu jedinicu u kojoj će ova lica biti registrovana, o čemu će obavijestiti poreskog obveznika.

Član 33

Lica iz člana 27 ovog zakona dužna su da o svim promjenama koje nastanu u toku poslovanja, a odnose se na upisane podatke u registar, obavjeste poreski organ, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Obaveze upravnih i sudskih organa zaduženih za registraciju

Član 34

(1) Sud koji vodi registar pravnih lica, organizacija i preduzetnika dužan je obavjestiti nadležnu područnu jedinicu o registraciji, statusnoj promjeni ili likvidaciji pravnog lica, organizacije i preduzetnika, u roku od pet radnih dana od dana preduzimanja tih radnji.

(2) Organ jedinice lokalne samouprave koji vodi matične knjige i državni organi koji vode registar stanovništva dužni su obavještavati nadležnu područnu jedinicu o mjestu prebivališta, rođenju i smrti lica, u roku od pet radnih dana od dana prijave prebivališta, rođenja ili smrti.

Obaveze nosilaca platnog prometa prilikom otvaranja računa

Član 35

Nosilac platnog prometa otvoriće račun poreskom obvezniku, pod uslovom da podnese akt o izvršenoj registraciji kod poreskog organa.

VI. PORESKA PRIJAVA

Član 36

(1) Pod poreskom prijavom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se dokumenat koji se sačinjava i podnosi poreskom organu na propisanom obrascu.

(2) Poreska prijava obavezno sadrži opšti i posebni dio. U opštem dijelu poreske prijave unose se matični podaci poreskog obveznika, a u posebnom dijelu podaci od značaja za utvrđivanje poreske obaveze.

(3) Uz poresku prijavu poreski obveznik je dužan da priloži i svu dokumenataciju koja je od značaja za utvrđivanje poreske obaveze propisane poreskim propisima.

(4) Poreski obveznik podnosi poresku prijavu poreskom organu kod kojeg je upisan u registar poreskih obveznika, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

(5) Poreska prijava se podnosi za svaku vrstu poreza posebno, na način i u rokovima propisanim poreskim zakonima.

(6) Poreski obveznik poresku prijavu podnosi neposredno ili putem pošte.

(7) Poreski obveznik poresku prijavu može podnijeti na disketi ili u drugom obliku koji omogućava kompjutersku obradu podataka.

(8) Poreski obveznik ili njegov punomoćnik potpisuje poresku prijavu pod prijetnjom kazne za krivokletstvo. Odgovornost u tom slučaju snosi i stručno lice koje je sačinilo poresku prijavu ili njen dio. Stručno lice je dužno da prilikom potpisa unese i svoj PIB.

(9) Ukoliko je poreska prijava dostavljena nenadležnoj područnoj jedinici, ista je dužna da je, bez odlaganja, sa upisanim datumom prijema, dostavi nadležnoj područnoj jedinici. Ovako dostavljena poreska prijava u pogledu roka smatra se blagovremeno dostavljenom.

(10) Oblik, sadržinu i način popunjavanja poreskih prijava propisuje poreski organ, ako poreskim zakonima nije drukčije određeno.

Ispunjavanje i podnošenje poreske prijave od strane poreskog organa

Član 37

(1) Poreski organ ima ovlašćenje i obavezu da ispuni nepotpunu i ispravi pogrešno popunjenu poresku prijavu, u roku od 30 dana nakon isteka roka za podnošenje poreske prijave.

(2) Poreski organ ima ovlašćenje i obavezu da podnese poresku prijavu u ime poreskog obveznika koji prijavu nije podnio, u roku od 30 dana od dana saznanja da prijava nije podnijeta.

(3) Kopiju poreske prijave iz st. 1 i 2 ovog člana poreski organ je dužan dostaviti poreskom obvezniku.

Izmijenjena poreska prijava

Član 38

(1) Poreski obveznik koji otkrije da poreska prijava, koju je podnio, sadrži grešku ili propust ima pravo da podnese izmijenjenu poresku prijavu u kojoj je ta greška ili propust ispravljen.

(2) Izmijenjena poreska prijava podnijeta do dana isteka roka za njeno podnošenje smatra se blagovremeno podnijetom.

Informativna prijava

Član 39

Informativna prijava je akt koji se podnosi nadležnom poreskom organu u kojem poreski obveznik i drugo lice daje podatke o ostvarenim prihodima i druge podatke od značaja za utvrđivanje poreske obaveze.

Izvještaj o plaćanju poreza po odbitku

Član 40

(1) Poreski posrednik, kad obračuna porez po odbitku, dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez i da o tim podacima podnese izvještaj poreskom organu.

(2) Lice iz stava 1 ovog člana kopiju izvještaja dostavlja licu od čijeg je prihoda obustavljen porez.

(3) Oblik i sadržinu izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje poreski organ.

Ovlašćenje poreskog organa za produženje roka za podnošenje poreske prijave

Član 41

(1) Na zahtjev poreskog obveznika, direktor poreskog organa može da odobri produženje roka za podnošenje poreske prijave propisanog zakonom, najduže 90 dana od dana isteka tog roka.

(2) Produženje roka iz stava 1 ovog člana može se odobriti u slučaju: bolesti, odsustva iz zemlje i drugih okolnosti na koje poreski obveznik nije mogao uticati.

(3) Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u pisanom obliku u roku propisanom za podnošenje poreske prijave, s tim što se razlog za propuštanje roka mora dokazati.

(4) O zahtjevu iz stava 3 ovog člana odlučuje se rješenjem, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva.

(5) Produženje roka u skladu sa ovim članom ne utiče na vrijeme dospjeća plaćanja poreza i obračun kamate za taj period.

VII. PORESKA OBAVEZA

Član 42

(1) Poreska obaveza je obaveza poreskog obveznika da plati porez, kamatu i kaznu, pojedinačno ili zajedno, na način propisan zakonom.

(2) Poreska obaveza iz stava 1 ovog člana za određeni porez, kaznu ili kamatu smatra se dospjelom u roku propisanim zakonom.

(3) Rok za plaćanje poreske obaveze može se promijeniti ili njeno izvršenje odložiti samo pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Odgovornost pojedinca za poresku obavezu

Član 43

(1) Lice odgovorno za raspolaganje novčanim sredstvima poreskog obveznika, u slučaju njegove insolventnosti, solidarno odgovara, ako neizmirene poreske obaveze izvršava suprotno redoslijedu koji je propisan zakonom.

(2) Odredba stava 1 ovog člana odnosi se i na poreskog posrednika.

Odgovornost lica u slučaju prenosa imovine

Član 44

Kada lice (prenosilac) prenese imovinu direktno ili indirektno na drugo lice (primaoca) koje: je bračni ili vanbračni drug ili je u momentu prenosa to postalo; nije napunilo 18 godina; ili sa prenosiocem imovine ne posluje po principu “van dohvata ruke”, primalac i prenosilac imovine solidarno odgovaraju za iznos poreskog duga, ali ne većeg od iznosa razlike između prodajne i tržišne cijene prenesene imovine.

Odgovornost pojedinca (direktora) za plaćanje poreza po odbitku

Član 45

(1) Kada pravno lice ili organizacija ne obustavi, ne prenese ili ne uplati porez, kaznu ili kamatu za određeni poreski period, direktor pravnog lica ili organizacije, od trenutka kada je poresku obavezu trebalo izmiriti, odgovara solidarno sa pravnim licem ili organizacijom za plaćanje tog poreza, kazne ili kamate.

(2) Direktor nije odgovoran za poresku obavezu pravnog lica ili organizacije, ako poreski organ u roku od šest mjeseci od dana pokretanja postupka likvidacije ili stečaja ne podnese zahtjev za naplatu poreza, kazne ili kamate.

Odgovornost za poresku obavezu pravnog lica ili organizacije u slučaju likvidacije

Član 46

(1) Pravno lice ili organizacija koje se likvidira dužno je da, u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka likvidacije, podnese poreskom organu plan likvidacije i poresku prijavu propisanu zakonom.

(2) Poreski dug mora se platiti prije nego što likvidirano pravno lice ili organizacija počne sa isplatom sredstava povjeriocima ili raspodjelom imovine vlasnicima, odnosno akcionarima.

(3) Ukoliko je pravno lice ili organizacija insolventna, poreski organ će pokrenuti postupak naplate kod nadležnog suda.

Odgovornost za poresku obavezu investicionog fonda u slučaju likvidacije

Član 47

(1) Poresku obavezu likvidiranog investicionog fonda isplaćuje likvidacioni upravnik iz novčanih sredstava investicionog fonda, uključujući i prihode od prodaje njegove imovine.

(2) Poreska obaveza iz stava 1 ovog člana isplaćuje se u roku od tri mjeseca od dana pokretanja postupka likvidacije, ako poreskim zakonom nije drukčije propisano.

Odgovornost za poresku obavezu u slučaju statusnih promjena pravnog lica ili organizacije

Član 48

(1) U slučaju statusnih promjena pravnog lica ili organizacije (spajanje, pripajanje, podjela, odvajanje, itd.), poresku obavezu izmiruje njen pravni sljedbenik.

(2) Pravni sljedbenik iz stava 1 ovog člana je odgovoran i za plaćanje poreskog duga nastalog prije statusne promjene.

(3) Kada postoji više pravnih sljedbenika lica iz stava 1 ovog člana, svi sljedbenici su solidarno odgovorni za izmirenje poreskih obaveza.

Odgovornost za poreske obaveze lica koja su umrla, izgubila pravnu sposobnost ili su nestala

Član 49

(1) Poresku obavezu umrlog lica izmiruju njegovi nasljednici do iznosa vrijednosti naslijeđene imovine, srazmjerno njihovom učešću u nasljedstvu. Ukoliko nema nasljednika, poreska obaveza izmiruje se iz imovine umrlog lica.

(2) Poresku obavezu lica koje sud proglasi nestalim izmiruje zakonski zastupnik ili izvršilac testamenta iz njegove imovine.

(3) Poresku obavezu lica koje je sud proglasio pravno nesposobnim izmiruje zakonski zastupnik iz njegove imovine.

VIII. PLAĆANJE PORESKE OBAVEZE

Član 50

(1) Poreska obaveza obuhvata izmirenje poreza, kamate i kazne dospjele za plaćanje, u roku propisanom ovim i drugim poreskim zakonima.

(2) Plaćanje poreske obaveze poreski obveznik vrši u rokovima i na način propisan poreskim zakonima.

(3) Plaćanje poreske obaveze izvršava se, po pravilu, preko nosilaca platnog prometa, uplatom na odgovarajuće uplatne račune.

(4) Danom plaćanja poreske obaveze smatra se dan kada je uplata poreske obaveze primljena na odgovarajući uplatni račun.

(5) Ministar finansija propisuje uplatne račune za plaćanje poreza.

Nalog za plaćanje poreske obaveze

Član 51

(1) Nalog za plaćanje poreske obaveze je finansijski dokument koji podnosi poreski obveznik na propisanom obrascu.

(2) Pri podnošenju naloga, poreski obveznik je dužan naznačiti na koju vrstu poreza se nalog donosi.

(3) Uplata poreza iz stava 2 ovog člana izvršava se po sljedećem redoslijedu:

- 1) kamata;
- 2) kazna;
- 3) porez.

(4) Uplate određenih kazni koje se ne vežu uz porez vršiće se po sljedećem redoslijedu:

- 1) kamata na kaznu,
- 2) iznos kazne.

(5) Ako poreski obveznik ne naznači za koji porez ili kaznu se vrši plaćanje ili ako plaćanje vrši poreski organ prema čl. 60, 62, ili 63 ovog zakona, plaćanje se izvršava po sljedećem redoslijedu:

- 1) kamata;
- 2) kazna;
- 3) porez.

IX. UTVRĐIVANJE PORESKE OBAVEZE

Član 52

(1) Utvrđivanje poreske obaveze predstavlja obračun poreske obaveze koju vrši poreski obveznik, odnosno poreski organ.

(2) Obračun poreske obaveze iz stava 1 ovog člana vrši sam poreski obveznik, ukoliko poreskim zakonom nije drukčije određeno.

(3) Ukoliko poreski obveznik ne izvrši obračun poreske obaveze ili ga izvrši netačno i nepotpuno, obračun obaveze će izvršiti poreski organ.

(4) Evidenciju poreske obaveze utvrđene na način iz st. 2 i 3 ovog člana vrši poreski organ nakon:

- 1) prijema poreske prijave;
- 2) usklađivanja iznosa poreske obaveze iskazane u nepotpunoj ili netačno popunjenoj poreskoj prijavi;
- 3) podnošenja poreske prijave od strane poreskog organa u ime poreskog obveznika.

(5) Poresku obavezu iz stava 3 ovog člana nadležni poreski organ utvrđuje poreskim rješenjem.

(6) Rješenje o utvrđivanju poreske obaveze poreski organ donosi kada je to propisano poreskim zakonom.

Poresko rješenje

Član 53

(1) Poresko rješenje iz člana 52 stav 5 ovog zakona, poreski organ donosi na osnovu poslovnih knjiga i evidencija poreskog obveznika.

(2) Ako poreski organ rješenje iz stava 1 ovog člana ne može donijeti na osnovu poslovnih knjiga i evidencija poreskog obveznika, onda će rješenje donijeti na osnovu procjene poreske osnovice.

(3) Način i postupak utvrđivanja poreske osnovice putem procjene iz stava 2 ovog člana bliže će propisati poreski organ.

Oblik i sadržina poreskog rješenja

Član 54

(1) Poresko rješenje donosi se u pisanom obliku i mora se kao takvo označiti.

(2) Poresko rješenje sadrži:

- 1) naziv poreskog organa, broj i datum rješenja;
- 2) uvod, dispozitiv (izreku) i obrazloženje;
- 3) uputstvo o pravnom sredstvu;
- 4) potpis ovlašćenog lica i pečat poreskog organa.

(3) Dispozitiv (izreka) poreskog rješenja sadrži naročito: naziv (ime) poreskog obveznika, PIB, vrstu poreza, poresku osnovicu, poresku stopu, iznos utvrđenog poreza, poreski period, olakšice, uplatni račun, nalog za uplatu, rok za uplatu, poreski odbitak, kamatu, kamatnu stopu i naznaku da žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

(4) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba koja se dostavlja drugostepenom organu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(5) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Plaćanje poreske obaveze prema rješenju

Član 55

Poreska obaveza utvrđena poreskim rješenjem dospijeva za plaćanje u roku od 10 dana od dana dostavljanja rješenja, ukoliko poreskim zakonom nije drukčije propisano.

X. MJERE NAPLATE

Član 56

(1) Mjere naplate preduzimaju se za poresku obavezu za koju je dostavljeno poresko rješenje i koja nije izmirena u propisanom roku.

(2) Od mjera naplate izuzimaju se:

1) odjeća, obuća, rublje i drugi predmeti lične upotrebe, posteljne stvari, posuđe, štednjak, hladnjak i dio namještaja koji je neophodan poreskom dužniku i članovima njegovog domaćinstva;

2) hrana i ogrijev za potrebe poreskog dužnika i članova njegovog domaćinstva za tri mjeseca;

3) invalidska pomagala koja su poreskom dužniku ili članu njegovog domaćinstva neophodna za obavljanje životnih funkcija;

4) ordeni, medalje, ratne spomenice i drugi znaci odlikovanja i priznanje, lična pisma, rukopisi i drugi lični spisi poreskog dužnika, kao i porodične slike;

5) jedna trećina zarade, penzije ili primanja po osnovu socijalne pomoći;

6) primanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale usled oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usled smrti davaoca izdržavanja;

7) materijalno obezbjeđenje, dječiji dodatak i druga primanja po osnovu socijalne pomoći;

8) primanja po osnovu privremene nezaposlenosti;

9) primanja na osnovu naknade zbog tjelesnog oštećenja po propisima o invalidskom osiguranju.

Član 57

Novčana sredstva koja su naplaćena primjenom mjera naplate, a koja prelaze iznos poreske obaveze poreskog obveznika su predmet poreskog odbitka ili povraćaja, u skladu sa ovim zakonom.

Član 58

(1) Mjere naplate izvršavaju se rješenjem koje donosi nadležni poreski organ koji je utvrdio poresku obavezu, odnosno koji je nadležan za naplatu poreske obaveze.

(2) Rješenje iz stava 1 ovog člana sadrži naročito:

1) naznaku izvršnog rješenja o utvrđivanju poreske obaveze koja je predmet naplate;

2) iznos duga po vremenu dospelosti, kamate i kazne za poreske prekršaje;

3) rok za plaćanje poreskog duga;

4) naznaku predmeta i sredstava izvršenja;

5) broj računa poreskog obveznika i broj računa u čiju korist se vrši uplata;

6) bližu identifikaciju nepokretnosti prema podacima iz javne knjige;

7) nalog poreskom dužniku da u određenom roku plati poresku obavezu;

8) naznaku da troškovi izvršenja padaju na teret poreskog obveznika.

(3) Ako se naplata vrši iz plata, penzija i drugih finansijskih potraživanja poreskog obveznika, rješenje o naplati mora sadržati naziv isplatioca i njegovo sjedište.

Član 59

(1) Protiv rješavanja iz člana 58 ovog zakona dopuštena je žalba, u roku od tri dana od dana dostave rješenja.

(2) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Obezbjedenje poreskog potraživanja putem zaloge

Član 60

(1) Ako poreski obveznik ne plati poresku obavezu koju je utvrdio poreski organ, u propisanom roku, imovina i imovinska prava poreskog obveznika postaju predmet zaloge u korist korisnika sredstva iz poreske obaveze.

(2) Zaloga počinje teći od dana isteka roka za plaćanje poreske obaveze i traje do izmirenja poreske obaveze ili poništenja poreskog rješenja.

(3) Područna jedinica koja je utvrdila poresku obavezu ili je nadležna za naplatu poreske obaveze registrovaće založno pravo na nepokretnosti (hipoteku) u javnoj knjizi prema mjestu gdje se nepokretnost nalazi, a zaloga nad pokretnim stvarima registrovaće se u skladu sa posebnim zakonom.

(4) Registracija založnog prava nad nepokretnosti (hipoteka) vrši se u skladu sa posebnim aktom koji donosi poreski organ.

(5) Poreski organ može registrovanu zalogu javno objaviti.

(6) Poreski organ će, u roku od dva dana nakon izmirenja poreske obaveze, izvršiti brisanje hipoteke.

Zabrana prenosa novčanih sredstava preko računa kod nosilaca platnog prometa

Član 61

(1) Zabrana prenosa novčanih sredstava preko računa kod nosilaca platnog prometa je mjera poreskog organa koja ograničava pravo poreskog obveznika da raspolaže sredstvima na računu, kao i pravo da otvara nove račune.

(2) Ograničenja prava raspolaganja novčanim sredstvima koja se nalaze na računu poreskog obveznika ili ulaze na njegov račun ne odnose se na prenos sredstava koja se tiču izmirenja poreskog duga.

(3) Rješenje o zabrani prenosa novčanih sredstava preko računa poreskog obveznika otvorenog kod nosilaca platnog prometa donosi područna jedinica koja je utvrdila poresku obavezu ili je odgovorna za naplatu poreske obaveze.

(4) Rješenje iz stava 3 ovog člana poreski organ dostavlja svakom nosiocu platnog prometa u kojem poreski obveznik ima otvorene račune, a kopiju rješenja dostavlja poreskom obvezniku.

(5) Rješenje o zabrani prenosa novčanih sredstava kod nosilaca platnog prometa izvršiće se odmah po dostavi.

(6) Rješenje o zabrani prenosa novčanih sredstava preko računa poreskog obveznika važi od dana dostave do dana:

- 1) izmirenja obaveze;
- 2) poništenja poreskog rješenja;

(7) Područna jedinica poreskog organa obavještava nosioca platnog prometa i poreskog obveznika o prestanku važenja rješenja iz stava 3 ovog člana, u roku od dva radna dana od dana prestanka važenja rješenja.

Naplata poreske obaveze iz novčanih sredstava

Član 62

(1) Naplata poreske obaveze iz novčanih sredstava poreskog obveznika vrši se prenosom sredstava sa računa poreskog obveznika otvorenog kod nosilaca platnog prometa na račun budžeta i druge račune Republike, na osnovu poreskog rješenja.

(2) Naplata obaveza iz stava 1 ovog člana odnosi se i na obustavu plata i penzija do 1/3 ukupnog mjesečnog iznosa, te drugih finansijskih potraživanja poreskog obveznika.

(3) Rješenje o naplati poreske obaveze iz novčanih sredstava donosi područna jedinica u kojoj je utvrđena poreska obaveza ili koja je odgovorna za naplatu poreske obaveze.

(4) Rješenje iz stava 3 ovog člana poreski organ dostavlja nosiocu platnog prometa u kojem poreski obveznik ima račun. Kopija rješenja dostavlja se poreskom obvezniku.

(5) Nosilac platnog prometa, od momenta dostavljanja rješenja, obustavlja prenos novčanih sredstava preko računa na način propisan u članu 61 ovog zakona, sve do prestanka važenja odluke o naplati poreske obaveze iz novčanih sredstava u skladu sa stavom 8 ovog člana.

(6) Rješenje o naplati poreske obaveze iz novčanih sredstava izvršava nosilac platnog prometa u roku od tri radna dana od dana dostavljanja rješenja. U slučaju nedostatka novčanih sredstava na računu poreskog obveznika na dan dostavljanja rješenja, rješenje se izvršava u roku od jednog radnog dana nakon priliva novčanih sredstava.

(7) Ukoliko se naplata vrši zabranom prenosa novčanih sredstava od plata, penzija i drugih finansijskih potraživanja, rješenje se dostavlja isplatiocu tih primanja koje je dužno da zabranu prenosa novčanih sredstava izvrši od prve mjesečne isplate.

(8) Rješenje o naplati poreske obaveze iz novčanih sredstava važi od dana dostavljanja rješenja do dana:

- 1) izmirenja obaveze;
- 2) poništenja poreskog rješenja;

(9) Područna jedinica poreskog organa obavještava nosioca platnog prometa i poreskog obveznika o prestanku važenja rješenja iz stava 3 ovog člana, u roku od dva radna dana od dana prestanka važenja rješenja.

Naplata poreske obaveze iz imovine

Član 63

(1) Naplata poreske obaveze iz imovine poreskog obveznika može se izvršiti po isteku roka od 10 dana od dana uručenja rješenja o naplati poreskom dužniku.

(2) Izuzetno, poreska obaveza će se naplatiti iz imovine poreskog obveznika prije isteka roka iz stava 1 ovog člana, ako područna jedinica koja je donijela rješenje o naplati poreza utvrdi da postoji opasnost od neplaćanja poreske obaveze.

(3) Pod naplatom poreske obaveze iz imovine poreskog obveznika podrazumjeva se plenidba i prodaja imovine (pokretne ili nepokretne) poreskog obve-

znika i korišćenje sredstava dobijenih prodajom ili drugim postupkom za naplatu poreske obaveze.

(4) Imovina poreskog obveznika koja se može zaplijeniti i prodati uključuje imovinu i imovinska prava koja pripadaju poreskom obvezniku, bilo da tu imovinu fizički posjeduje on ili neko drugo lice, kao i novčana sredstva i njegova potraživanja od trećih lica.

(5) Rješenje o naplati poreske obaveze iz imovine poreskog obveznika donosi područna jedinica koja je utvrdila poresku obavezu ili koja je odgovorna za naplatu.

(6) Rješenje se dostavlja poreskom obvezniku čija se imovina plijeni, odnosno drugom licu ako to lice posjeduje imovinu poreskog obveznika ili mu je dužno po nekom drugom osnovu, odnosno licu koje vrši isplatu plata, penzija ili drugih finasijskih potraživanja poreskog obveznika.

Član 64

(1) Plenidbu vrši ovlašćeni službenik u prisustvu dva svjedoka. Poreski obveznik ima pravo da prisustvuje postupku plenidbe.

(2) Plenida se sastoji od popisa i procjene imovine.

(3) Svako lice koje posjeduje imovinu koja se plijeni dužno je predati ili platiti iznos te imovine ovlašćenom službeniku na njegov zahtjev.

(4) U slučaju kada se kod nekog lica nalazi imovina poreskog obveznika koja je predmet plenidbe, imovina se može zaplijeniti samo na osnovu sudskog rješenja koje se donosi u izvršnom postupku.

(5) Za donošenje rješenja iz stava 4 ovog člana poreski organ će, uz zahtjev sudu, dostaviti i dokaze o postojanju poreskog duga, da lice posjeduje gotovinu ili druga sredstva iz kojih bi se mogao naplatiti porez, te da je pokušaj naplate bio neuspješan.

(6) Postupak plenidbe traje dok se ne izmiri poreska obaveza, ne poništi poresko rješenje ili ne istekne rok iz člana 71 ovog zakona.

Član 65

(1) Imovina poreskog obveznika popisuje se ovim redom:

- 1) gotov novac;
- 2) sredstva na računu;
- 3) obveznice zajma i druge hartije od vijednosti, ako su dospjele za naplatu ili se mogu eskontovati;
- 4) nakit i druge dragocjenosti;
- 5) ostale pokretne stvari, stoka i roba, odnosno materijali koji se mogu lako unovčiti.

(2) Ako naplata nije mogla da se izvrši iz sredstava iz stava 1 ovog člana, radi naplate popisuju se i sredstva za rad (oruđe, mašine, alat i drugo).

Član 66

(1) O provedenom postupku plenidbe ovlašćeni službenik sastavlja zapisnik koji sadrži:

- 1) naziv poreskog organa i ime ovlašćenog službenika koji vodi postupak naplate;

2) prezime i ime, naziv, prebivalište, odnosno sjedište poreskog obveznika, PIB i podatke o drugim licima koja su prisustvovala plenidbi;

3) mjesto i vrijeme plenidbe;

4) iznos poreskog duga, kamatu i troškove postupka plenidbe;

5) naziv, oznaku i opis zaplijenjenih predmeta;

6) vrijednost zaplijenjenih predmeta prema izvršenoj procjeni;

7) prezime i ime, adresa, odnosno sjedište lica kome su stvari povjerene na čuvanje;

8) konstataciju da su poreski obveznik i čuvar zaplijenjenih stvari opomenuti o poslasticama otuđenja ili oštećenja zaplijenjenih stvari;

9) primjedbu poreskog obveznika i drugih lica na postupak procjene i plenidbe, na lica koja su vršila procjenu, na iznos procjene ili druge primjedbe, odnosno primjedbe drugih lica.

(2) Ukoliko je bilo potrebno prisustvo policije, njihovo prisustvo se upisuje u zapisnik o plenidbi.

(3) Zapisnik se potpisuje od strane ovlaštenog službenika koji vodi postupak, poreskog obveznika, njegovog punomoćnika ili ovlaštenog lica odnosno člana njegovog domaćinstva, punomoćnika ili ovlaštenog lica, dužnika pravnog lica, svjedoka, procjenitelja i drugih službenih lica koja su prisustvovala plenidbi.

(4) Ako poreski obveznik, odnosno njegov punomoćnik ili ovlašteno lice, odnosno zastupnik ovlaštenog lica ili pravnog lica dužnika odbije da potpiše zapisnik, to će se upisati u zapisnik.

(5) Po jedan primjerak zapisnika se dostavlja poreskom obvezniku i drugim licima od kojih je zaplijenjavana imovina.

Član 67

(1) Ovlašćeni službenik je dužan da o izvršenom popisu imovine obavijesti sva lica na koja je ukazano da im pripada popisana imovina, odnosno dio imovine i da ih uputi da, u roku od osam dana od dana prijema obavještenja, mogu podnijeti nadležnom sudu izlučnu tužbu, radi dokazivanja prava svojine na toj imovini.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana ovlašćeni službenik vrši usmeno, ako su ta lica prisutna popisu i to unosi u zapisnik o popisu i procjeni pokretnih stvari, a odsutna lica obavještava pismeno.

(3) Ako obaviještena lica iz stava 2 ovog člana pruže dokaz da su u roku od osam dana podnijela izlučnu tužbu sudu, postupak naplate se prekida u odnosu na stvari koje su obuhvaćene izlučnom tužbom.

Član 68

(1) Blagovremeno podnošenje izlučne tužbe sudu odlaže plenidbu i prodaju popisane pokretne imovine na koju se tužba odnosi do okončanja spora, a ta imovina ostavlja se na čuvanje poreskom obvezniku.

(2) Poreski obveznik je dužan da imovinu iz stava 1 ovog člana sačuva u nepromijenjenom stanju do okončanja spora po izlučnoj tužbi.

Član 69

(1) Ako se po izlučnoj tužbi utvrdi da podnosilac izlučne tužbe nije sopstvenik, a poreski obveznik otuđi, uništi ili ošteti imovinu, podnijeće se krivična prijava nadležnom tužilaštvu.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, radi obezbjeđenja naplate duga, izvršiće se, bez odlaganja i bez donošenja posebnog rješenja o naplati, nov popis i procjena imovine.

Član 70

(1) Poreski organ snosi odgovornost za imovinu koja je zaplijenjana. Ukoliko se zaplijene novčana sredstva, poreski organ će ih deponovati na odgovarajući račun budžeta, u roku od jednog radnog dana od dana plenidbe.

(2) Područna jedinica koja je sprovela plenidbu imovine, u roku od 15 dana od dana plenidbe, objavljuje oglas o prodaji imovine u sredstvima javnog informisanja i na oglasnoj tabli područne jedinice.

(3) Imovina će se prodati po isteku 10 dana od dana objavljivanja oglasa.

(4) Na javnom nadmetanju ne mogu učestvovati, direktno ili indirektno službenici poreskog organa, bračni drug, preci i potomci službenika, te preci i potomci njegovog bračnog druga.

(5) Poreski obveznik čija je imovina, osim novčanih sredstava, zaplijenjena u skladu sa ovim zakonom može, prije prodaje imovine, izmiriti poresku obavezu i troškove plenidbe. Područna jedinica će zaplijenjenu imovinu vratiti poreskom obvezniku u roku od pet radnih dana od dana izmirenja obaveze.

(6) U slučaju kada je zaplijenjena roba kvarljiva ili kad poreski organ ocijeni da postoje izuzetno važne okolnosti koje opravdavaju neodložnu prodaju, prodaja se može izvršiti u roku kraćem od roka iz stava 3 ovog člana.

(7) Sredstva ostvarena od prodaje zaplijenjene imovine koriste se za izmirenje obaveza po sljedećem redoslijedu:

- 1) troškovi plenidbe i prodaje;
- 2) kamate;
- 3) kazne;
- 4) poreske obaveze.

(8) Pri izmirenju poreske obaveze iz stava 7 tačka 4) ovog člana prvenstvo naplate ima porez na imovinu, porez po odbitku, pa drugi porezi.

(9) Sredstva ostvarena prodajom imovine radi plaćanja poreske obaveze depoluju se na odgovarajući račun budžeta, u roku od jednog radnog dana nakon prodaje.

(10) Bliže uslove i postupak javne prodaje propisuje ministar nadležan za finansije.

Ovlašćenje poreskog organa da odobri produženje roka za izmirenje poreske obaveze

Član 71

(1) Direktor poreskog organa može produžiti rok za izmirenje poreske obaveze na prijedlog ovlašćenog službenika koji vodi postupak, samo ako će to produženje olakšati naplatu poreske obaveze.

(2) Kod davanja produženja roka iz stava 1 ovog člana, poreski obveznik je dužan pružiti garancije za plaćanje poreske obaveze.

(3) Za vrijeme za koje je produžen rok za izmirenje poreske obaveze obračunava se kamata, u skladu sa ovim zakonom. O produženju roka za izmirenje poreske obaveze poreski organ donosi zaključak.

(4) Protiv zaključka iz stava 3 ovog člana poreski obveznik nema pravo žalbe.

Ovlašćenje poreskog organa da prekine ili obustavi naplatu kod određenih neizmirenih poreskih dugova

Član 72

(1) Poreski organ može prekinuti postupak naplate ukoliko utvrdi da je poreski dug sporan ili je nenaplativ iz razloga što poreski obveznik nema imovinu ili zbog neekonomičnosti daljeg vođenja postupka.

(2) Postupak iz stava 1 ovog člana nastaviće se nakon rješavanja spornih pitanja, odnosno kad dug postane naplativ.

XI. INSPEKCIJSKA KONTROLA

Opšte odredbe

Član 73

Inspekcijska kontrola je postupak provjere i utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje poreskog obveznika i drugih lica, koju provodi poreski organ u skladu sa ovlašćenjima iz zakona kojim se uređuju pojedine vrste poreza.

Predmet inspekcijske kontrole

Član 74

(1) Inspekcijska kontrola obuhvata provjeru svih ili pojedinih činjenica bitnih za oporezivanje.

(2) Inspekcijska kontrola obuhvata provjeru jedne ili više vrsta poreza za jedan ili više perioda oporezivanja.

(3) Ako se kontrola vrši kod preduzetnika, inspekcijska kontrola može obuhvatiti i one činjenice koje nijesu vezane sa njegovom poslovnom djelatnošću.

(4) Inspekcijska kontrola društva kapitala ili društva lica obuhvata i provjeru odnosa između vlasnika društava i društava bitnih za oporezivanje.

Period inspekcijske kontrole

Član 75

(1) Inspekcijska kontrola može se vršiti za period za koji nije nastupila zastara prava na utvrđivanje poreske obaveze.

(2) Inspekcijska kontrola kod velikih poreskih obveznika mora se nastaviti na poslednji period oporezivanja obuhvaćen prethodnim inspekcijskim kontrolama.

(3) Veliki poreski obveznik, u smislu ovog zakona, je poreski obveznik koji ima godišnju poresku obavezu, po svim vrstama poreza, u iznosu većem od 250.000 Eura.

(4) Inspekcijska kontrola obuhvata poslednju godinu oporezivanja za koju je podnijeta poreska prijava.

(5) Inspekcijska kontrola ne može se vršiti kod istog poreskog obveznika za istu vrstu poreza i za isti vremenski period više od jednog puta godišnje.

(6) Izuzetno od stava 5 ovog člana, inspekcijska kontrola može se proširiti i na prethodni period, ako se utvrde činjenice koje ukazuju da bi se kontrolom mogao bitnije izmjeniti iznos poreske obaveze.

Nalog za inspekcijsku kontrolu

Član 76

(1) Predmet i period inspekcijske kontrole određuje područna jedinica nalogom za inspekcijsku kontrolu (u daljem tekstu: nalog).

(2) Nalog se izdaje u pisanom obliku. Pored podataka iz člana 22 ovog zakona, nalog sadrži: period za koji se vrši kontrola, vrstu poreza, mjesto i vrijeme početka kontrole, imena ovlašćenih službenika za vršenje kontrole, poziv za učešće poreskog obveznika u postupku i uputstvo o pravu prigovora.

Član 77

(1) Nalog se dostavlja:

1) velikom poreskom obvezniku 30 dana prije početka kontrole;

2) ostalim poreskim obveznicima 15 dana prije početka kontrole.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko bi se dostavom u roku iz stava 1 ovog člana ugrozila svrha kontrole, nalog se dostavlja poreskom obvezniku neposredno prije početka kontrole.

(3) Područna jedinica može odložiti početak kontrole, ako poreski obveznik podnese prigovor u roku od tri dana od dana prijema naloga i u njemu navede opravdane razloge za odlaganje kontrole, osim u slučajevima iz stava 2 ovog člana.

(4) Odluku po prigovoru donosi područna jedinica u obliku zaključka, protiv kojeg nije dopuštena žalba.

Tok inspekcijske kontrole

Član 78

(1) Prije početka inspekcijske kontrole, ovlašćeni službenik za vršenje kontrole mora se predstaviti poreskom obvezniku i staviti na uvid službenu legitimaciju.

(2) Ako poreski obveznik smatra da se inspekcijska kontrola ne vrši u skladu sa nalogom, ima pravo tokom vršenja kontrole podnijeti prigovor područnoj jedinici koja je izdala nalog. Rukovodilac područne jedinice dužan je, u roku od jednog dana, donijeti odluku po prigovoru i dostaviti je poreskom obvezniku.

(3) Po prigovoru donosi se zaključak protiv kojeg nije dopuštena žalba.

Metode i mjesto vršenja inspekcijske kontrole

Član 79

Inspekcijski kontrola vrši se metodom kontrole poreskih prijava, kancelarijskom kontrolom i kontrolom na terenu.

Kontrola poreske prijave

Član 80

(1) Kontrola poreske prijave vrši se u prostorijama područne jedinice gdje je poreski obveznik registrovan.

(2) Kontrola poreske prijave je provjera njene tačnosti, tačnosti i potpunosti dokumentacije dostavljene uz prijavu. Prilikom provjere poreske prijave koriste se svi podaci koje posjeduje i do kojih dođe poreski organ.

(3) Provjeru poreske prijave vrše ovlašćeni službenici po službenoj dužnosti, a kontroli može prisustvovati i poreski obveznik po odobrenju rukovodioca područne jedinice.

(4) Ukoliko u postupku kontrole ovlašćeni službenik utvrdi da je prijava nepotpuna ili pogrešno popunjena, istu će popuniti, odnosno greške otkloniti na osnovu priložene dokumentacije. Ukoliko utvrdi da su poreska prijava i priložena dokumentacija netačne, prijavu sa dokumentacijom prosljediće ovlašćenom službeniku za vršenje kancelarijske kontrole na dalji postupak.

(5) O prosljeđivanju prijave ovlašćeni službenik donosi zaključak, protiv kojeg nije dopuštena žalba.

Kancelarijska kontrola

Član 81

(1) Kancelarijska kontrola se vrši u prostorijama područne jedinice gdje je poreski obveznik registrovan.

(2) U toku kontrole, ovlašćeni službenik koristi podatke iz poreske prijave, dokumentacije priložene uz poresku prijavu, dokumentacije i izjave koje je dao poreski obveznik, te podatke koje je prikupio poreski organ.

(3) Ovlašćeni službenik može pozvati poreskog obveznika da učestvuje u postupku kancelarijske kontrole.

Terenska kontrola

Član 82

(1) Terenska kontrola se vrši u poslovnim prostorijama poreskog obveznika ili na drugoj lokaciji koju odredi rukovodilac područne jedinice koja vrši kontrolu.

(2) Ovlašćeni službenik u toku kontrole koristi podatke iz poreske prijave, dokumentacije i izjave poreskog obveznika i dokumentacije i podataka koje je prikupio poreski organ.

(3) Jedna terenska kontrola traje do 90 radnih dana. Rukovodilac područne jedinice može izuzetno odrediti duži rok.

Dokazi na temelju indicija

Član 83

(1) Ovlašćeni službenik, u postupku pribavljanja dokaza za utvrđivanje poreske obaveze, može koristiti i određene indicije.

(2) Indicije, u smislu stava 1 ovoga člana, su izvjesni znakovi, podaci ili informacije koje poreskom organu mogu služiti za utvrđivanje poreske obaveze za sve vrste poreza.

(3) Indicije iz stava 2 ovog člana se odnose na:

- 1) vrstu i prirodu poslovanja poreskog obveznika;
- 2) kretanje sredstava preko računa poreskog obveznika u banci ili drugoj finansijskoj instituciji i iznosi sredstava na tim računima;
- 3) odnos rashoda sa prihodima poreskog obveznika;
- 4) imovinu poreskog obveznika stečenu ili korišćenu za ličnu upotrebu i druge dokaze o imovini, uključujući stanove, kuće, poslovne prostore, automobile, sredstva za rad, članstva u klubovima, broj posluge i sl;
- 5) analizu promjena u vrijednosti imovine poreskog obveznika;
- 6) iznos zakupnine nepokretnosti gdje poreski obveznik posluje ili živi;
- 7) iznos kapitala u preduzeću poreskog obveznika;
- 8) ostvareni promet poslovanja poreskog obveznika;
- 9) broj lica koje upošljava poreski obveznik;
- 10) vrstu i broj poslovnih klijenata poreskog obveznika;
- 11) profit ili dohodak drugih lica koja obavljaju sličnu ili istu djelatnost kao i poreski obveznik pod istim ili sličnim uslovima;
- 12) razliku između kupljenih sirovina i drugih materijala i onih koji su stvarno korišćeni u procesu proizvodnje;
- 13) sve druge dokaze koji mogu služiti da se odredi iznos poreske obaveze.

Vrijeme inspeksijske kontrole

Član 84

(1) Inspeksijska kontrola obavlja se u toku radnog vremena poreskog obveznika, a izuzetno i nakon isteka radnog vremena, ako to nalaže svrha kontrole.

(2) Ako se započeta radnja u postupku inspeksijske kontrole ne može završiti u toku radnog vremena poreskog obveznika, a poreski obveznik ne pristane na nastavak obavljanja kontrole nakon isteka radnog vremena, poreski organ može izvršiti privremeno pečačenje poslovnog ili skladišnog prostora.

(3) Mjera privremenog pečačenja iz stava 2 ovog člana može trajati najduže do početka radnog vremena poreskog obveznika prvog narednog radnog dana. O privremenoj mjeri iz stava 2 ovog člana donosi se zaključak, protiv kojeg nije dopuštena žalba.

Član 85

(1) Poreski obveznik, pored obaveza iz člana 26 ovog zakona, u postupku inspeksijske kontrole, na poziv ovlašćenog službenika, dužan je učestvovati u utvrđivanju činjeničnog stanja bitnog za oporezivanje, radi davanja podataka, predočavanja knjiga i evidencija i drugih isprava.

(2) Ako poreski obveznik nije u mogućnosti da prisustvuje kontroli, poreski organ može zatražiti od poreskog obveznika da imenuje drugo lice za davanje podataka. Ovlašćeni službenik može tražiti podatke i od drugih zaposlenih kod poreskog obveznika ili trećih lica.

Zapisnik o inspeksijskoj kontroli

Član 86

(1) O inspeksijskoj kontroli se sastavlja zapisnik.

(2) Pored podataka iz član 17 ovog zakona, zapisnik iz stava 1 ovog člana sadrži: mjesto, vrijeme i početak kontrole, opis radnji, činjenice i dokaze koji su provedeni u postupku i druge podatke o toku i ishodu kontrole, a naročito činjenice koje su bitne za promjenu poreske obaveze i zbirni iznos utvrđenih promjena poreskih obaveza.

(3) Na zapisnik o inspeksijskoj kontroli poreski obveznik ima pravo podnijeti prigovor u skladu sa članom 20 stav 2 ovog zakona. Ovlašćeni službenik dužan je razmotriti prigovor na zapisnik i po istom postupiti saglasno odredbi člana 20 stav 2 ovog zakona.

(4) Ako su u prigovoru iznesene nove činjenice i dokazi, zbog kojih bi trebalo promijeniti činjenično stanje utvrđeno u zapisniku ili izmijeniti ranije pravne ocjene, poreski organ će o takvim činjenicama i dokazima ili novim ocjenama sastaviti dopunski zapisnik. Na dopunski zapisnik ne može se izjaviti prigovor.

Mjere inspeksijske kontrole

Član 87

Kada ovlašćeni službenik, u toku inspeksijske kontrole, utvrdi da je povrijeđen ovaj zakon ili drugi poreski propis ima obavezu i ovlašćenje da naredi preduzimanje mjera, i to:

- 1) dostavu potrebne dokumentacije i podataka;
- 2) privremeno oduzimanje dokumentacije, opreme i sredstava rada;
- 3) prinudno otvaranje ili zatvaranje objekata radi vršenja inspeksijske kontrole;
- 4) zabranu raspolaganja sredstvima na računu;
- 5) zabranu obavljanja djelatnosti, odnosno obavljanje pojedinih poslova za određeno vrijeme;
- 6) privremeno oduzimanje nezakonito ostvarene imovinske koristi;
- 7) privremeno oduzimanje sirovina, reprometerijala, poluproizvoda, gotovih proizvoda i robe kada nema dokaza o načinu pribavljanja robe, kada se roba stavlja u promet od strane lica koje za to nije registrovano ili nema dokaza o porijeklu robe, kada se promet proizvoda vrši bez propisane oznake, kada se roba transportuje bez

propisane dokumentacije i kada se roba prodaje van poslovnog sjedišta ili drugog mjesta određenog od strane nadležnog državnog organa;

8) podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično djelo ili privredni prestup i podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;

9) izriče mandatnu kaznu;

10) preduzima i druge mjere za koje je zakonom i drugim poreskim propisima ovlašten.

Član 88

(1) Kad ovlašćeni službenik naredi mjeru oduzimanja predmeta kontrole koji mogu poslužiti kao dokaz ili koji su upotrijebljeni, namijenjeni ili nastali u vršenju nezakonitih radnji, obavezan je odrediti mjesto i način čuvanja tih predmeta.

(2) Lice kome je povjereno čuvanje predmeta iz stava 1 ovog člana dužno je te predmete preuzeti i čuvati do konačne odluke po prijavi, odnosno po zahtjevu ovlašćenog službenika i o čuvanju predmeta ovlašćenom službeniku izdati potvrdu o preuzetim predmetima.

Član 89

(1) Ako je oduzeti predmet iz člana 88 ovog zakona podložan kvarenju ili ako njegovo čuvanje iziskuje velike troškove, ovlašćeni službenik koji vrši kontrolu može odrediti da se predmet proda, uz saglasnost rukovodioca područne jedinice.

(2) Prodaju predmeta iz stava 1 ovog člana vrši ovlašćeni službenik zadužen za naplatu, po postupku i u rokovima propisanim članom 70 ovog zakona, tako da se prodaja iz stava 1 ovog člana vrši odmah putem oglasa ili javnom pogodbom.

Član 90

(1) Mjere iz član 87 ovog zakona ovlašćeni službenik naređuje rješenjem.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ovlašćeni službenik može mjere iz člana 87 ovog zakona narediti u zapisniku o izvršenoj kontroli, odnosno usmenim rješenjem, kad ocjeni da se na taj način otklanja šteta veće vrijednosti i kad je to u javnom interesu.

(3) Ovlašćeno lice koje je postupilo u skladu sa stavm 2 ovog člana dužno je, u roku od tri dana, donijeti rješenje u pisanoj formi.

(4) Rješenje iz stava 1 ovog člana ovlašćeni službenik donosi na osnovu činjenica utvrđenih u zapisniku i dopunskom zapisniku o inspekcijskoj kontroli.

(5) Pored podataka iz člana 54 ovog zakona, rješenje iz stava 1 ovog člana sadrži i rok za izvršenje mjere koji odredi ovlašćeni službenik koji donosi rješenje.

Član 91

Ukoliko se u postupku kontrole utvrde nove činjenice i okolnosti koje ukazuju da poreski obveznik treba da plati veći iznos poreza, područna jedinica će, na osnovu zapisnika o inspekcijskoj kontroli, za taj iznos obaveze podnijeti novu poresku prijavu i izvršiti utvrđivanje poreza u skladu sa čl. 52 i 53 ovog zakona.

Član 92

Bliži način i postupak inspekcijske kontrole propisaće poreski organ metodološkim uputstvom.

XII. PRIJAVA**Član 93**

Kada poreski organ u postupku inspekcijske kontrole ili na drugi način otkrije činjenice i okolnosti koje ukazuju da je učinjeno krivično djelo, privredni prestup ili prekršaj ili druga nezakonita radnja u oblasti poreza, ispitaće te činjenice i okolnosti u prisustvu nadležnog organa i, ukoliko utvrdi da ima osnova, podnijeće prijavu, odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom organu.

Član 94

- (1) Postupak po zahtjevu i prijavama iz člana 93 ovoga zakona je hitan.
- (2) Nadležni organi su dužni da, u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno prijave, uzmu u razmatranje zahtjeve ili prijavu ovlašćenog službenika.
- (3) Organ kome je podnijeta prijava, odnosno zahtjev za pokretanje postupka dužan je da o ishodu postupka obavijesti rukovodioca područne jedinice i direktora poreskog organa, u roku od osam dana od dana riješenog zahtjeva, odnosno prijave ovlašćenog službenika.

XIII. KAMATA**Član 95**

- (1) Poreski obveznik koji zakasni sa plaćanjem poreske obaveze ili kazne, pored glavnice, duuguje i kamatu. Kamata se obračunava po kamatnoj stopi koja se plaća na štedne uloge po viđenju.
- (2) Kamata se obračunava dnevno, a ukamaćivanje se vrši 1. januara i 1. jula svake godine.

Kamata na preplatu poreske obaveze**Član 96**

Poreskom obvezniku pripada kamata na iznos poreske obaveze koja je preplaćena po stopi propisanoj u članu 95 ovoga zakona. Poreskom obvezniku pripada kamata od dana podnošenja zahtjeva za povraćaj do dana povraćaja.

XIV. PORESKI ODBICI I POVRAĆAJ**Član 97**

- (1) Ukoliko poreski obveznik izvrši uplatu veću od iznosa poreske obaveze, po-

reski organ je dužan iznos preplate sa pripadajućom kamatom prebiti sa budućom poreskom obavezom ili vratiti poreskom obvezniku, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Područna jedinica poreskog organa kod koje je poreski obveznik registrovan dužna je poreskog obveznika obavjestiti o izvršenoj preplati u roku od 20 dana od dana otkrivanja pretplate. Obavještenje sadrži naročito: iznos preplate, iznos preplate koji će se automatski odbiti od buduće poreske obaveze i iznos preplate koji je raspoloživ za odbijanje buduće poreske obaveze ili vraćanje poreskom obvezniku.

Poreski odbici za preplatu poreske obaveze

Član 98

(1) Iznos preplate će se automatski odbiti od druge poreske obaveze poreskog obveznika, ako se time u cjelosti izmiruje poreski dug.

(2) U slučaju da druge poreske obaveze poreskog obveznika prelaze iznos preplate, preplata će se koristiti za izmirenje poreske obaveze proporcionalno i po redoslijedu iz člana 51 st. 3 i 4 ovog zakona.

(3) Iznos preplate koji je automatski odbijen prema stavu 1 ovog člana smatra se plaćenim na dan nastanka preplate.

Izbor između poreskih odbitaka i povraćaja

Član 99

(1) Ukoliko iznos preplate prelazi iznos koji se automatski odbija po člana 98 ovog zakona, poreski obveznik može zahtijevati od poreskog organa da se višak preplate usmjeri za izmirivanje budućih poreskih obaveza ili da mu se višak preplate vrati.

(2) Poreski organ je dužan izvršiti povraćaj viška preplate poreskom obvezniku, u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva.

XV. ZASTARJELOSTI

Zastarjelost prava na utvrđivanje poreza

Član 100

Pravo na utvrđivanje poreza, izricanje kazni i obračun kamate poreskom obvezniku, poreskom posredniku ili drugom licu zastarjeva, i to:

1) za porez, u roku od pet godina od dana podnošenja poreske prijave ili dana isteka roka za njeno podnošenje ;

2) za kaznu, u roku od dvije godina od dana saznanja da je učinjen prekršaj, odnosno u roku od 10 godina od dana saznanja da je učinjeno krivično djelo.

Zastarjelost prava na naplatu poreza

Član 101

(1) Pravo na naplatu poreza zastarijeva:

1) u roku od tri godine od dana utvrđivanja poreza;

2) istekom produženog roka iz člana 71 ovog zakona.

(2) Rok zastarjelosti prava naplate poreza prekida se bilo kojom službenom radnjom preduzetom od strane poreskog organa.

(3) Rok zastarjelosti ne teče za vrijeme dok traje postupak kod suda ili za slučaj da se poreski obveznik fizičko lice nalazi izvan Republike neprekidno u trajanju dužem od šest mjeseci.

(4) U slučaju da je poreski obveznik u postupku stečaja ili likvidacije, rok zastare iz stava 1 ovog člana se produžava za šest mjeseci od dana završetka postupka.

(5) Ukoliko se poreskom obvezniku odobri produžnje roka za izmirenje poreske obaveze, rok za naplatu se produžava za taj period.

Zastarjelost prava za poreske odbitke i povraćaj

Član 102

Zahtjev za odbijanje od buduće poreske obaveze ili povraćaj preplaćene poreske obaveze prema članu 99 ovog zakona, poreski obveznik mora podnijeti u roku od tri godine od dana uplate.

Apsolutni rok zastarjelosti

Član 103

Pravo na utvrđivanje, naplatu i povraćaj poreza uvijek zastarjeva u roku od 10 godina od isteka godine u kojoj je porez trebalo utvrditi, naplatiti, odnosno u kojoj je iznos poreza plaćen.

XVI. PRAVILA PONAŠANJA

Član 104

U cilju uspostavljanja pravednih i egzaktnih standarda etičkog ponašanja, da bi se osiguralo da svaki građanin ima povjerenje u integritet svih zaposlenih u poreskom organu i da bi se spriječili konflikti interesa, direktor poreskog organa će, uz saglasnost ministra finansija Republike, propisati pravila ponašanja zaposlenih u poreskom organu.

XVII. KAZNENE ODREDBE

Poreski prekršaji

Član 105

(1) Novčanom kaznom u iznosu od desetostrukog do tristostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj poreski obveznik-pravno lice,

preduzetnik koji ne saraduje sa poreskim organima, radi sprovođenja i izvršavanja poreskih propisa ako:

1) poreskom organu u roku i na način propisan poreskim propisima ne podnese prijavu za registraciju ili poreski organ u propisanom roku ne obavijesti o promjenama koje se odnose na podatke upisane u registar (čl. 29 i 33);

2) poreskom organu u roku i na način propisan poreskim zakonima ne podnese prijavu za svaku vrstu poreza (član 36);

3) poreskom organu u roku i na način propisan poreskim zakonima ne podnese informativnu prijavu ili izvještaj za plaćanje poreza po odbitku (čl.39 i 40).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od jednostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

(3) Za prekršaj iz stava 1 tačka 2) ovog člana kazniće se i stručno lice koje je sačinilo poresku prijavu ili dio poreske prijave novčanom kaznom u iznosu od jedne polovine do petostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Član 106

(1) Novčanom kaznom u iznosu od jednostrukog do desetostrukog iznosa neplaćene poreske obaveze kazniće se za prekršaj poreski obveznik-pravno lice i preduzetnik, ako u roku i na način propisan poreskim propisima ne plati poresku obavezu (čl. 42, 50, 51 i 55).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, poreski posrednik i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od jednostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Član 107

Novčanom kaznom u iznosu od jednostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj lice koje odgovara za raspolaganje novčanim sredstvima, ako neizmirene poreske obaveze izvršava suprotno redoslijedu propisanom zakonom (član 43).

Član 108

Novčanom kaznom u iznosu od jednostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se direktor pravnog lica, ako ne obustavi, ne prenese ili ne uplati iznos poreske obaveze u trenutku kada je ta obaveza trebala biti izmirena (član 45 stav 1).

Član 109

(1) Novčanom kaznom u iznosu od desetostrukog do tristostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj poreski obveznik ako:

1) ne vodi knjige i evidenciju na propisan način i ne čuva ih u skladu sa zakonom (član 26 stav 1 tačka 4));

2) u roku od pet dana ne obavijesti poreski organ o otvaranju ili ukidanju poslovnog ili drugog računa kod nasilaca platnog prometa (član 26 stav 1 tačka 8)).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od jednostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Član 110

Za prekršaje iz čl. 105, 106, 107, 108 i 109 ovog zakona, preduzetniku, odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu može se izreći kazna na licu mjesta (mandatna kazna) u visini trostrukog iznosa minimalne zarade u Republici, ako je nepravilnost u poslovanju otklonjena u toku kontrole.

Član 111

(1) U slučaju kada ovlašćeni službenik u postupku kontrole zbog povrede poreskih propisa preduzme mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti, oduzimanja predmeta, opreme, sredstava rada ili nezakonito ostvarene imovinske koristi, poreski obveznik kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 500 Eura.

(2) Pored kazne iz stava 1 ovog člana, poreskom obvezniku se može izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti, oduzimanja predmeta, opreme, novčanih sredstava i sredstava rada (član 87 stav 1 tač. 2) 5) 6) 7).

XVIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 112

Bliži propisi za izvršavanje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 113

Ako je postupak za ostvarivanje prava poreskog obveznika u toku okončaće se po odredbama važećeg zakona, ukoliko je to za poreskog obveznika povoljnije.

Član 114

Stupanjem na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o poslovima javnih prihoda ("Službeni list RCG", br. 3/92, 3/94, 42/94, 13/96 i 45/98).

Član 115

Danom primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe zakona u dijelu koji se odnosi na poreski postupak, i to:

- 1) Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni list RCG", br. 30/93, 3/94, 13/94, 42/94, 1/95, 13/96 i 45/98);
- 2) Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni list RCG", br. 3/92, 30/93, 3/94, 42/94 i 45/98);
- 3) Zakona o porezima na imovinu ("Službeni list RCG", br. 3/92, 30/93, 3/94, 42/94, 20/95 i 22/95);
- 4) Zakona o porezu na promet ("Službeni list RCG", br. 4/94, 13/94, 42/94, 13/96 i 45/98);

5) Zakona o doprinosim za socijalno osiguranje (“Službeni list RCG”, br 23/93, 3/94, 42/94, 13/96 i 45/98);

6) Zakona o sistemu javnih prihoda (“Službeni list RCG”, br. 31/93, 3/94, 42/94, 13/96 i 45/98).

Član 116

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Republike Crne Gore”, a primjenjivaće se od 1. januara 2002.